

Deelprojectplan Bewustzijnsproject
Onderwijs-en Opleidingsregio
Noord- en Oost Nederland

OOR

Van doelmatig naar doeltreffend!

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Deelprojecten OOR NO	4
2.1	Kostenbewustzijn en efficiënt organiseren	4
2.2	Choosing wisely: bieden we de gewenste kwaliteit?	4
3.	Doel deelproject ‘Van doelmatig naar doeltreffend!’	5
4.	Resultaten	5
4.1	Opzetten deelprojectteam OOR Noord- en Oost Nederland	5
4.2	Inventarisatie lopende projecten en good practices.....	5
4.3	Pilot kostenonderzoek.....	5
4.4	Opleidingsmethodiek/toolbox ‘projectmatig werken’ ontwikkeld	5
4.5	Aanvraag opleidingsfonds OOR NO	6
5.	Uitvoering.....	6
5.1	Opzetten deelprojectteam OOR Noord- en Oost Nederland	6
5.2	Inventarisatie lopende projecten en good practices ‘kosten effectief kwaliteit leveren’	6
5.3	Pilot kostenonderzoek.....	6
5.4	Opleidingsmethodiek/toolbox ‘projectmatig werken’ ontwikkeld	7
6.	Duur project en mijlpalen.....	7
7.	Projectstructuur	8
8.	Communicatie en verantwoording.....	8

1. Inleiding

Op 1 december 2015 is het Bewustzijnsproject gestart. Dit project van het College Geneeskundige Specialismen (CGS) heeft tot doel 'alle artsen bewust te maken van het leveren van doelmatige zorg', in het bijzonder door dit in te bouwen in de geneeskundige vervolgoopleidingen. Het project loopt tot 30 november 2018 en wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Onze zorg ook in de toekomst betaalbaar houden is de lastige taak van allen die bij de gezondheidszorg betrokken zijn. De overtuiging van vele beroepsbeoefenaren en van de overheid is dat de arts een cruciale rol speelt in het vormgeven van doelmatige en kosteneffectieve zorg. Daarom zal hieraan in elke geneeskundige vervolgoopleiding aandacht besteedt moeten worden. Dit is wat het Bewustzijnsproject beoogt.

Reeds lopende, lokale of regionale projecten zoals 'Choosing Wisely', 'Dappere Dokters' en het Doelmatigheidsprofiel van de OOR ZON, kijken naar meer parameters dan alleen de strikte kosten in geld. Het CanBetter project van de KNMG was een eerste proeve om doelmatigheid op de nationale opleidingsagenda te krijgen. Het Bewustzijnsproject gaat een stap verder en moet nationaal bewustzijn creëren. **Inhoudelijk gaat het project over een verandering van de werkwijze op de leer-werkvloer en zal resulteren in praktische handvatten voor opleidingsgroepen om doelmatigheid en kostenbewustzijn in de opleiding in te bedden.** De *sense of urgency* moet worden vergroot, handvatten moeten worden aangereikt en alle geneeskundige specialismen moeten hierin worden geschoold.

Het CGS heeft de uitvoering van het Bewustzijnsproject belegd bij de Universiteit Maastricht. Hoewel het project centraal wordt aangestuurd, is het uitgangspunt dat iedere onderwijs- en opleidingsregio (de OOR's) het 'kosteneffectief kwaliteit leveren' in de opleidingen vorm gaat geven. Netwerken van opleiders, stafleden en aios worden samengesteld waarbinnen o.a. bestaande initiatieven worden geïnventariseerd en praktische handvatten voor opleiden worden ontwikkeld, gedeeld en geïmplementeerd. Overigens beperkt het project zich vanwege de verbinding met de OOR-regio's niet tot de medische specialismen. Het project omvat juist ook de huisartsgeneeskunde, de zorg voor verstandelijk gehandicapten, het specialisme ouderenzorg en de sociaal geneeskundige specialismen.

In dit deelprojectplan 'Van doelmatig naar doeltreffend!' wordt de aanpak van OOR Noord- en Oost Nederland (OOR ON) beschreven.

2. Deelprojecten OOR NO

Dit projectplan richt zich op de volgende deelprojecten uit het landelijke projectplan Bewustzijnsproject (dd. 12-11-2015):

1. Kostenbewustzijn en efficiënt organiseren (p. 9)
 - a. Te maken kosten prospectief in beeld brengen en kennis over structuren en financiële stromen bijbrengen.
 - b. Gemaakte kosten vergelijken
2. Choosing wisely (p. 11)
 - b. Bieden we de gewenste kwaliteit?

2.1 Kostenbewustzijn en efficiënt organiseren

A. Te maken kosten in beeld brengen en kennis over structuren en financiële stromen bijbrengen

De betrokken aios leert via analyses van DBC's welke kosten ermee samenhangen: polikliniekbezoeken, verrichtingen, labaanvragen, etc. Er wordt slechts van een beperkt aantal DBC's een dergelijke analyse gedaan, teneinde te voorkomen dat de aios het spoor onmiddellijk bijster raakt. Tevens wordt de gelegenheid geboden om zowel op vakgroep- als individueel niveau te analyseren. Als op deze wijze inzicht is verkregen in de inhoud van een DBC kan vervolgens worden beoordeeld welke tarieven voor al die verschillende onderdelen gelden. De analyses worden gedaan in het bestaande elektronische registratiesysteem van het ziekenhuis.

De aios krijgt op deze wijze inzicht in financiën op micro-, meso- en macroniveau, hetgeen van belang is voor planning van investeringen. De aios leert medeverantwoordelijk te zijn voor bestedingen in de zorg en kent de taal die daarbij gebruikt wordt.

B. Gemaakte kosten vergelijken

Hierbij worden gemaakte kosten per DBC besproken en een vergelijking van die kosten tussen verschillende personen en tussen verschillende ziekenhuizen voor dezelfde DBC gemaakt. Het aggregeren van deze gegevens voor gemaakte kosten levert een bron op voor feedback en leren. Dit type gegevens is veelal niet beschikbaar voor individuele stafleden en aios in een kliniek. Vergelijking tussen verschillende afdelingen is al helemaal niet aan de orde. Om 'value based practice' te kunnen leveren moet de aios leren om deel uit te maken van een continue evaluatie en benchmark van geleverde zorg. Uit de wijze waarop er bijvoorbeeld in Engeland in sommige klinieken audits worden gedaan om de kwaliteit in dit opzicht in kaart te brengen kan veel worden geleerd.

2.2 Choosing wisely: bieden we de gewenste kwaliteit?

Dit deelproject wordt ingevuld door 2.1.B. Dit deelproject richt zich op de evaluatie van de kwaliteit van de zorg.

3. Doel deelproject ‘Van doelmatig naar doeltreffend!’

Bijdrage leveren aan de deelprojecten 1.a, 1.b en 2.b van het Bewustzijnsproject ten aanzien van het ontwikkelen en implementeren van opleidingsmethoden voor kosteneffectief kwaliteit leveren.

4. Resultaten

Door het deelproject ‘Van doelmatig naar doeltreffend!’ zijn onderstaande resultaten per 1 september 2018 gerealiseerd.

4.1 Opzetten deelprojectteam OOR Noord- en Oost Nederland

Om de resultaten te kunnen behalen is het noodzakelijk een netwerk op te zetten waarin zoveel mogelijk ziekenhuizen uit deze OOR regio in zijn vertegenwoordigd. Ten einde te voorkomen dat het project in een vroeg stadium faalt wordt begonnen met slechts twee klinieken en binnen die twee kliniek slechts twee afdelingen, te weten Interne Geneeskunde en Obstetrie & Gynaecologie.

4.2 Inventarisatie lopende projecten en good practices

Er wordt een overzicht gemaakt van lopende projecten en good practices ‘kosten effectief kwaliteit leveren’ in deze OOR door aios uit de regio. Het doel is dit inzichtelijk te maken zodat aios gestimuleerd worden zelf een doelmatigheidsproject op te pakken.

4.3 Pilot kostenonderzoek

Medisch Centrum Leeuwarden en Martini Ziekenhuis (opleidingen Interne Geneeskunde en Obstetrie & Gynaecologie) doen in samenwerking een pilot kostenonderzoek met aios (2 aios per opleiding) als uitwerking van het deelproject 1a en 1b van het Bewustzijnsproject.

4.4 Opleidingsmethodiek/toolbox ‘projectmatig werken’ ontwikkeld

De opbrengsten uit de inventarisatie en de ervaringen die zijn opgedaan in de pilot worden ingezet om te komen tot een opleidingsmethodiek of toolbox en zal overdraagbaar worden gemaakt voor andere ziekenhuizen.

4.5 Aanvraag opleidingsfonds OOR NO

Op basis van de uitkomsten van 4.1 t/m 4.4 zal dit deelprojectplan worden uitgebreid met een vervolgvraag bij het opleidingsfonds van de regio om in aanmerking te komen voor een geldelijke bijdrage om de toolbox en methodiek verder te ontwikkelen en te implementeren in de opleidingen.

De hierboven genoemde resultaten worden gedeeld met de ziekenhuizen uit de regio en het Bewustzijnsproject en via www.bewustzijnsproject.nl en <http://oornon.umcg.nl/> ter beschikking worden gesteld.

5. Uitvoering

Bij de uitvoering moet een aantal activiteiten worden uitgevoerd.

5.1 Opzetten deelprojectteam OOR Noord- en Oost Nederland

Dinsdag 7 juni 2016 is gestart met een brainstorm 'kosteneffectief kwaliteit leveren' in het Martini Ziekenhuis met betrokkenen uit de ziekenhuizen Medisch Centrum Leeuwarden en Martini. Tijdens deze brainstorm heeft men de eerste contouren uitgezet voor het deelproject 'Van doelmatig naar doeltreffend!' en nagedacht over betrokkenen die ook deel uit kunnen maken van dit deelprojectteam. Deze betrokkenen zijn benaderd en het deelprojectteam is samengesteld (zie hoofdstuk 7 voor samenstelling).

5.2 Inventarisatie lopende projecten en good practices 'kosten effectief kwaliteit leveren'

Er wordt door opleiders en/of aios uit UMCG, Martini Ziekenhuis en MCL, waar nodig ondersteund door onderwijskundigen, een inventarisatie onder aios uitgevoerd. Het betreft het verzoek aan aios om in een periode van 2-3 weken op eigen afdeling te inventariseren wat er rondom kosteneffectiviteit en doelmatigheid gebeurt. Vervolgens wordt een brainstorm/focusgroep ingepland waarin op basis van de inventarisatie een overzicht van lopende projecten en/of initiatieven binnen de regio rondom kosteneffectief kwaliteit leveren wordt gemaakt met als resultaat wat verder uitgewerkt zou kunnen worden voor opleiden. De resultaten worden uitgewerkt in een overzicht.

5.3 Pilot kostenonderzoek

Twee aios uit Medisch Centrum Leeuwarden en twee aios uit Martini Ziekenhuis (opleidingen Interne Geneeskunde en Obstetrie & Gynaecologie) gaan een pilot kostenonderzoek doen. Tijdens deze pilot zal retrospectief voor een beperkt aantal DBC's worden nagegaan welke aanvragen zijn gedaan, hoeveel polibezoeken en opnames er waren, wat de kosten en verschillen zijn, etc.. Vervolgens zal er een vergelijking van de kosten worden gemaakt. Tot slot wordt er teruggekeken (wat kan er anders, wat is

goed) en worden opbrengsten in kaart gebracht. Op basis van datgene wat de aios in deze pilot nodig hebben om dit te kunnen doen zal een opleidingsmodel/methodiek worden ontwikkeld.

5.4 Opleidingsmethodiek/toolbox 'projectmatig werken' ontwikkeld

OOR Noord-en Oost Nederland vindt het van belang dat iedere aios tijdens zijn opleiding een project doet rondom een thema (zoals medisch leiderschap, ouderenzorg, doelmatigheid, etc.). De opbrengsten uit de inventarisatie en de ervaringen die zijn opgedaan in de pilot worden ingezet om te komen tot een opleidingsmethodiek of toolbox.

6. Duur project en mijlpalen

Het project is gestart op 7 juni 2016 en eindigt op 1 september 2018 en kent de volgende mijlpalen.

- Per 1 juli 2016 is het deelprojectteam samengesteld.
- Per 1 september 2016 is het deelprojectplan gereed, deze wordt in oktober gepresenteerd in de ROC-vergadering.
- Per 1 oktober 2017 zijn de resultaten van de inventarisatie lopende projecten en good practices 'kosten effectief kwaliteit leveren' uitgewerkt in een overzicht.
- Per 1 oktober 2017 zijn de opbrengsten uit het pilot kostenonderzoek beschikbaar.
- Per 1 september 2018 is de opleidingsmethodiek/toolbox 'projectmatig werken' gereed.

7. Projectstructuur

Er is een deelprojectgroep ingericht die invulling gaan geven aan de deelprojecten Kostenbewust en efficiënt organiseren en Choosing Wisely.

De deelprojectgroep OOR NO bestaat uit:

- Aren van Loon, gynaecoloog, opleider, vicevoorzitter COc en decaan Martini Academie Martini Ziekenhuis Groningen, voorzitter Bewustzijnsproject OOR NO
- Joke Kuperus, staffunctionaris directie Medisch Centrum Leeuwarden en deelprojectleider OOR NO
- Loek de Heide, internist, opleider en voorzitter COc Medisch Centrum Leeuwarden
- Bart de Heij, aios interne geneeskunde, voorzitter aios vereniging Medisch Centrum Leeuwarden
- Susanne Kloppers, aios Gynaecologie Martini Ziekenhuis
- Cecile Bosker, onderwijskundige MCL Academie Leeuwarden
- Wieke van der Goot, onderwijskundige Martini Academie Martini Ziekenhuis Groningen
- Leonard Morssink, gynaecoloog en opleider Medisch Centrum Leeuwarden
- Jannemieke Bolt, aios Gynaecologie Medisch Centrum Leeuwarden
- Annemieke Roos, internist en opleider Martini Ziekenhuis Groningen
- Nynke Jager, aios Interne Martini Ziekenhuis Groningen
- Marleen van Amsterdam, aios Interne Martini Ziekenhuis Groningen
- Emma de Lange, aios Interne Martini Ziekenhuis Groningen

8. Communicatie en verantwoording

Het deelprojectteam stelt elk half jaar een voortgangsrapportage op voor het bewustzijnsproject, dat deze rapportage doorgeleidt naar het CGS. Daarnaast stelt het deelprojectteam een korte tweemaandelijks managementrapportage op met een beschrijving van de voortgang.

Op verzoek van het Bewustzijnsproject zal er medewerking worden verleend aan interviews, het opstellen van artikelen ten behoeve van de website www.bewustzijnsproject.nl en www.oornon.umcg.nl/.